

Sygn. akt II Ca 133/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Puchalska (spr.)
Sędziowie:	SSO Bogdan Łaskiewicz SSR del. Jolanta Klimowicz-Popławska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2016 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa U. N. i A. N.

przeciwko (...) Banku (...) S.A. w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 8 października 2015 r. sygn. akt I C 3028/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 2.149,36 (dwa tysiące sto czterdzieści dziewięć 36/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Powodowie U. N. i A. N. w pozwie przeciwko (...) Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W., po sprecyzowaniu stanowiska, domagali się pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W.z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 września 2011 roku, w części dotyczącej kwoty 23.926,78 złotych oraz nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W.z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 września 2011 roku, w części dotyczącej kwoty 27.842,14 złotych. Wnosili też o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów procesu.

Wskazywali, że na podstawie tytułów wykonawczych w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 września 2011 roku

oraz nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 września 2011 roku komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. T. Ż. (1) prowadzi przeciwko nim postępowanie egzekucyjne w sprawie TŻ Km 1359/14 celem wyegzekwowania odsetek we wskazanej w pozwie kwocie. Zdaniem powodów egzekucja ta jest niezasadna, bowiem wskazana w pozwie kwota odsetek została wyegzekwowana w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. w sprawach AW Km 1540/11 oraz AW Km 1539/11. Należność ta została uregulowana z środków pochodzących z licytacji należącej do powodów nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w B. IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) zgodnie ze sporządzonym przez tego komornika planem podziału sumy pieniężnej, zatwierdzonym postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 20 kwietnia 2012 roku w sprawie II Co 3420/11. Suma wierzytelności została przekazana w dniu 29 czerwca 2012 roku. W ww. planie podziału widnieje wyraźny zapis, że wierzytelności wynikające z przedmiotowego tytułu wykonawczego, na które składają się zarówno należność główna, odsetki jak i koszty egzekucji zostały w całości zaspokojone przez powodów i tym samym wynikające z nich zobowiązanie skutecznie wygasło. Pozwany pismami z dnia 21 września 2012 roku wezwał powodów do zapłaty kwoty 23.926,78 złotych oraz kwoty 27.842,14 złotych, ale w odpowiedzi na to wezwanie pełnomocnik powoda pismem z dnia 7 listopada 2012 roku poinformował pozwanego o dokonanych wpłatach, a pismem z dnia 7 sierpnia 2014 roku poinformował komornika sądowego o wygaśnięciu wierzytelności.

Pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów solidarnie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Podnosił, że było prowadzone postępowanie egzekucyjne zmierzające do zaspokojenia roszczeń pieniężnych ujętych w ww. nakazach zapłaty, przy czym postępowanie egzekucyjne prowadzone było do nieruchomości, na której ustanowiona była hipoteka zabezpieczająca roszczenia pozwanego, jednakże materializacja roszczenia pieniężnego dokonana na podstawie licytacji nie prowadziła do zaspokojenia całej zabezpieczonej hipoteką wierzytelności. Zgodnie z obowiązującym przed dniem 20 lutego 2011 roku art. 1025 § 3 k.p.c. hipoteka obejmowała odsetki za ostatnie dwa lata przed przysądzeniem własności nieruchomości. Zdaniem pozwanego prowadziło to do jego „pokrzywdzenia”, skoro starsze niż dwa lata przed przysądzeniem własności nieruchomości odsetki nie mogły być zaspokojone z kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości. W konsekwencji oba postanowienia komornika co do zaspokojenia wierzytelności w całości są niezgodne z rzeczywistością.

Wyrokiem z dnia 8 października 2015 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku pozbawił wykonalności w zakresie żądania odsetek ustawowych obejmujących okres od 27 października 2011 roku do 2 lipca 2012 roku tytuły wykonawcze w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 19 września 2011 roku w części dotyczącej kwoty 3.872,97 złotych, a także nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 19 września 2011 roku w części dotyczącej kwoty 4.546,52 złotych, w pozostałym zakresie powództwo oddalił, a także zasądził solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwotę 3.617 złotych tytułem kosztów procesu.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 7 kwietnia 2006 roku A. N. zawarł z P. – (...) Bankiem Spółdzielczym w Z. umowę o nr (...) o hipoteczny kredyt konsumpcyjny na kwotę 600.000 złotych, zaś w dniu 29 stycznia 2008 roku A. N. zawarł z P. – (...) Bankiem Spółdzielczym w Z. umowę o nr (...) o krótkoterminowy kredyt odnawialny na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej na kwotę 300.000 złotych. Prawnym zabezpieczeniem spłaty udzielonych kredytów, a także innych związanych z tymi kredytami należności była m.in. hipoteka zwykła w kwocie 600.000 złotych oraz hipoteka kaucyjna w kwocie 300.000 złotych ustanowiona na stanowiącej własność kredytobiorcy nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w B. IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Wobec tego, że A. N. i jego żona U. N. współodpowiedzialna za długi męża nie wywiązali się z umów A. N. z P. – (...) Bankiem Spółdzielczym w Z. z dnia 7 kwietnia 2006 roku i z dnia 29 stycznia 2008 roku (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. wystąpił przeciwko nim z powództwem o zapłatę należności wynikających z tych umów. Sąd Okręgowy w W. nakazem zapłaty z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 nakazał A. N. i U. N. aby zapłacili solidarnie (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 269.795,36 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 7 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu w kwocie 10.573 złote, a nakazem zapłaty z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 nakazał A. N. i U. N. aby zapłacili solidarnie (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 333.788,30 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 7 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu w kwocie 11.373 złote. Oba orzeczenia uprawomocniły się w dniu 20 lipca 2011 roku, a w dniu 19 września 2011 roku zostały zaopatrzone klauzulą wykonalności.

W dniu 27 października 2011 roku (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. wystąpiło do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. z wnioskami o wszczęcie postępowań egzekucyjnych na podstawie nakazów zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 i z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11 wszczęła postępowanie egzekucyjne w sprawie AW Km 1539/11, w którym wierzyciel wnosił o wyegzekwowanie łącznej kwoty 362.042,76 złotych, obejmującej na dzień 27 października 2011 roku należność główną w wysokości 333.788,30 złotych, odsetki w wysokości 16.881,46 złotych oraz koszty procesu w wysokości 11.373 złote. Na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. wszczęła postępowanie egzekucyjne w sprawie AW Km 1540/11, w którym wierzyciel wnosił o wyegzekwowanie łącznej kwoty 294.013,35 złotych, obejmującej na dzień 27 października 2011 roku należność główną w wysokości 269.795,36 złotych, odsetki w wysokości 13.644,96 złotych oraz koszty procesu w wysokości 10.573 złote. W toku tych postępowań przeprowadzono egzekucję z obciążonej hipoteką zwykłą i hipoteką kaucyjną stanowiącej własność A. N. i U. N. nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w B. (...) Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie II Co 3420/11 Sąd Rejonowy w B. przysądził własność nieruchomości położonej w S. przy ul. (...) na rzecz nabywców za cenę 800.000 złotych, a postanowienie to uprawomocniło się w dniu 24 lutego 2012 roku.

Planem podziału uzyskanej w drodze licytacji nieruchomości położonej w S. przy ul. (...) kwoty 800.000 złotych objęto należności (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. egzekwowane w sprawach AW Km 1539/11 i AW Km 1540/11, a (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. przyznano do wypłaty odpowiednio kwotę 362.131,01 złotych oraz kwotę 294.090,30 złotych. W sporządzonym przez komornika sądowego planie podziału jest zapis, iż zgodnie z art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c. należność jest zaspokojona w całości. Ten plan podziału został skierowany do realizacji i w dniu 29 czerwca 2012 roku (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. przekazano środki przyznane mu w planie podziału.

Na tytule wykonawczym w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 stwierdzono, że przekazano wierzycielowi należność główną – 333.788,30 złotych, odsetki zaległe – 16.881,46 złotych i koszty procesu – 11.373 złote, zaś na tytule wykonawczym w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 stwierdzono, że przekazano wierzycielowi należność główną – 269.795,36 złotych, odsetki zaległe – 13.644,99 złotych i koszty procesu – 10.573 złote.

Pismem z dnia 21 września 2012 roku (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. poinformował A. N. i U. N., że po wpłynięciu w dniu 2 lipca 2012 roku środków z planu podziału uzyskanych w drodze licytacji nieruchomości położonej w S. przy ul. (...) z umowy o kredyt nr (...) oraz z umowy o kredyt nr (...) pozostały do spłaty tytułem odsetek ustawowych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku odpowiednio kwota 23.926,78 złotych i kwota 27.842,14 złotych i wezwał ich do solidarnej zapłaty tych kwot w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania. W odpowiedzi na to pełnomocnik A. N. pismem z dnia 7 listopada 2012 roku poinformował (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W., iż wraz z przekazaniem mu zgodnie z planem podziału kwoty należnej wierzycielowi uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości należącej do dłużnika, nastąpiła całkowita spłata należności na rzecz wierzyciela.

(...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. złożył u komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. T. Ż. (1) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułów wykonawczych w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 i nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 celem wyegzekwowania na jego rzecz odsetek ustawowych w łącznej kwocie 51.768,92 złotych. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. T. Ż. (1) wszczął egzekucję, zawiadamiając o tym dłużników. Zajęciu uległy rachunki bankowe prywatne i firmowe U. N. oraz jej wierzytelności u kontrahentów. W związku z tym U. N. wystąpiła z propozycją ugody, by w ratach spłacać zaległości, ale ostatecznie ugoda nie doszła do skutku. Na dzień 5 sierpnia 2015 roku komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. T. Ż. (1) wyegzekwował na rzecz (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. łączną kwotę 8.419,49 złotych.

W rozważaniach prawnych Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane, a gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Powodowie domagali się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11, zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 19 września 2011 roku, w części dotyczącej kwoty 23.926,78 złotych oraz pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11, zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 19 września 2011 roku, w części dotyczącej kwoty 27.842,14 złotych, wskazując, że wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. został zaspokojony w całości, na co wskazuje zapis w planie podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości powoda położonej w S. przy ul. (...).

Sąd I instancji podkreślił jednak, że w prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11 postępowaniu egzekucyjnym w sprawie AW Km 1539/11, jak i w prowadzonym przez tego komornika sądowego na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 postępowaniu egzekucyjnym w sprawie AW Km 1540/11 wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. ograniczył się do dochodzenia odsetek ustawowych od dnia 7 czerwca 2011 roku (od tego dnia Sąd Okręgowy w W. nakazem zapłaty w sprawie XXV Nc 116/11 i nakazem zapłaty w sprawie XXV Nc 115/11 zasądził odsetki ustawowe od należności głównych) do dnia 27 października 2011 roku (w tym dniu wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. złożył do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. wnioski o wszczęcie postępowań egzekucyjnych w sprawach AW Km 1539/11 i AW Km 1540/11). W postępowaniach tych wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. nie dochodził odsetek ustawowych od zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11, jak i nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 należności głównych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku (w tym dniu wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. uzyskał środki z planu podziału). (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. jako dysponent postępowania egzekucyjnego mógł decydować o terminie wszczęcia egzekucji, majątku do którego chce skierować egzekucję jak i o zakresie prowadzonej egzekucji. (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. mógł zatem prowadzić egzekucję jedynie co do części odsetek wynikających z tytułów wykonawczych. Zdaniem Sądu Rejonowego wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. ograniczając się we wnioskach egzekucyjnych o wyegzekwowanie odsetek ustawowych od zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11, jak i nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie XXV Nc 115/11 należności głównych za okres od dnia 7 czerwca 2011 roku do dnia 27 października 2011 roku, nie zrzekł się odsetek ustawowych od zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11, jak i nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 należności głównych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku, ani nie „umorzył” powodom tych odsetek. Ograniczenie przez wierzyciela (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. wniosków egzekucyjnych mogło jedynie doprowadzić do przedawnienia się roszczenia o odsetki ustawowe od zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11 i nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11

należności głównych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku, ale do przedawnienia tego roszczenia nie doszło, skoro wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. już we wrześniu 2012 roku wystosował do powodów wezwania do zapłaty odsetek ustawowych od zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11 i nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 należności głównych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku.

Sąd Rejonowy zaznaczył przy tym, że powodowie są zobowiązani do zapłaty na rzecz wierzyciela (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. odsetek ustawowych od zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11 i nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 należności głównych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku, pomimo sprzedaży nieruchomości położonej w S. przy ul. (...) i wygaśnięcia hipoteki na tej nieruchomości zabezpieczającej zobowiązania powodów. Powodowie nadal są dłużnikami osobistymi (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. i wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. względem powodów mogą być zaspokojone z innych składników ich majątku.

Wobec tego, że z nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. należą się odsetki ustawowe od kwoty 269.795,36 złotych za okres od dnia 7 czerwca 2011 roku do dnia 1 lipca 2012 roku, odpowiadające kwocie 37.571,78 złotych, a w postępowaniu egzekucyjnym wyegzekwowano odsetki ustawowe w kwocie 13.644,89 złotych, to (...) Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. przysługują jeszcze odsetki ustawowe w kwocie 23.926,01 złotych. Skoro zaś z nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 (...) Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. należą się odsetki ustawowe od kwoty 333.788,30 złotych za okres od dnia 7 czerwca 2011 roku do dnia 1 lipca 2012 roku, odpowiadające kwocie 46.483,45 złotych, a w postępowaniu egzekucyjnym wyegzekwowano odsetki ustawowe w kwocie 16.881,46 złotych, to (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. przysługują jeszcze odsetki ustawowe w kwocie 29.601,99 złotych.

Uwzględniając to, że w prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. T. Ż. (2) postępowaniu egzekucyjnym w sprawie (...) wyegzekwowano i przekazano wierzycielowi (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. łącznie kwotę 8.419,49 złotych, przy czym na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 wyegzekwowano kwotę 4.546,52 złotych (54% (kwota 27.842,14 złotych stanowi 54% egzekwowanej sumy 27.842,14 złotych i 23.926,27 złotych) x 8.419,49 złotych), natomiast na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 wyegzekwowano kwotę 3.872,97 złotych (46% (kwota 23.926,27 złotych stanowi 46% egzekwowanej sumy 23.926,27 złotych i 27.842,14 złotych) x 8.419,49 złotych), Sąd I instancji pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 co do kwoty 4.546,52 złotych, a tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 co do kwoty 3.872,97 złotych. Powództwo w pozostałej części Sąd oddalił, wobec braku dowodów potwierdzających spełnienie świadczenia przez powodów.

Sąd I instancji na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c. obciążył powodów obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego poniesionych przez niego kosztów procesu obejmujących wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.617 złotych ustalonej na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 roku, poz. 461) oraz opłatę od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych ustalonej w oparciu o część IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.), mając na uwadze, że żądanie powodów było niezasadne, bowiem pozwany uzyskał kwotę 8.419,49 złotych w wyniku przymusu komorniczego.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyli apelacją powodowie, zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez niesłuszne przyjęcie, że przysługująca pozwanemu względem powodów wierzytelność wynikająca z nakazów zapłaty nie została spełniona, w sytuacji gdy suma uzyskana ze sprzedaży zajętej nieruchomości

przeznaczona została na zaspokojenie całej wierzytelności pozwanego, ponadto postępowania egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. w sprawie KM 1539/11 i w sprawie KM 1540/11 zostały zakończone z racji zaspokojenia wierzyciela w całości, o czym również świadczy zapis na planie podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży domu, iż wierzytelność zaspokojono w całości, a co koreluje też z pozostałymi dowodami w sprawie, a mianowicie zeznaniami świadka A. W.,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 5 k.c. poprzez jego nieuwzględnienie, mimo że materiał dowodowy w sprawie, a w szczególności zeznania świadka A. W. w sposób jednoznaczny wskazuje na to, że żądanie przez pozwanego odsetek od dnia 28 października 2011 roku jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i stanowi nadużycie prawa w kontekście takich okoliczności jak zapis widniejący na planie podziału sumy pieniężnej o zaspokojeniu w całości wierzyciela, brak wniosku pozwanego w zakresie dochodzenia dalszych odsetek mimo tego, iż kwota uzyskana z egzekucji wystarczyłaby na ich pokrycie, pozostawienie powodów w usprawiedliwionym błędzie co do zaspokojenia w całości wierzytelności wobec pozwanego oraz zajęcie rachunków bankowych powodów i ich wierzytelności w stosunku do kontrahentów, co skutkowało zachwianiem płynności finansowej prowadzonej przez nich działalności gospodarczej stanowiącej ich jedyne źródło utrzymania,

3. naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nieodniesienie się w pisemnym uzasadnieniu wyroku do podniesionej przez powodów klauzuli naruszenia zasad współzycia społecznego, co czyni uzasadnienie wyroku wadliwym,

4. naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, a mianowicie pominięcie dowodów korzystnych dla strony powodowej w postaci zeznań świadka A. W., które w pełni korelują z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w sprawie, w szczególności z planem podziału sumy pieniężnej uzyskanej z licytacji nieruchomości.

W oparciu o powyższe zarzuty wnosili o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez pozbawienie wykonalności w zakresie odsetek ustawowych obejmujących okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 września 2011 roku w części dotyczącej kwoty 23.926,78 złotych, a także w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 września 2011 roku w części dotyczącej kwoty 27.842,14 złotych. Domagali się też zasądzenia od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności Sąd ten trafnie ustalił, i ustalenie to Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, że objęte nakazami zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 i w sprawie XXV Nc 116/11 wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. względem powodów o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 269.795,36 złotych w przypadku nakazu zapłaty w sprawie XXV Nc 115/11 i od kwoty 333.788,30 złotych w przypadku nakazu zapłaty w sprawie XXV Nc 116/11 za okres od 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku nie zostały wyegzekwowane w prowadzonych przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie tych nakazów zapłaty postępowaniach egzekucyjnych w sprawie AW Km 1540/11 i w sprawie AW Km 1539/11.

Sąd I instancji nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c. oceniając zebrane w sprawie dowody pod kątem tego, czy objęte nakazami zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 i w sprawie XXV Nc 116/11 wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. względem powodów o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 269.795,36 złotych w przypadku nakazu zapłaty w sprawie XXV Nc 115/11 i od kwoty 333.788,30 złotych w przypadku nakazu zapłaty w sprawie XXV Nc 116/11 za okres od 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku zostały wyegzekwowane w prowadzonych przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie tych nakazów zapłaty postępowaniach egzekucyjnych w sprawie AW Km 1540/11 i w sprawie AW Km 1539/11.

Za przyjęciem, że odsetki za okres od 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2012 roku zostały wyegzekwowane w prowadzonych przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. postępowaniach egzekucyjnych w sprawie AW Km 1540/11 i w sprawie AW Km 1539/11, nie mogą przemawiać widniejące w sporządzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. projekcie planu podziału kwoty uzyskanej w drodze licytacji nieruchomości A. N. położonej w S. przy ul. (...) zapisy, że należności (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. zostały zaspokojone w całości. W postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie w/w nakazów zapłaty wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. dochodził należności głównej w kwocie 269.795,36 złotych, odsetek ustawowych od tej kwoty za okres od dnia 7 czerwca 2011 roku do dnia 27 października 2011 roku (data złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego) w kwocie 13.644,99 złotych i kosztów procesu w kwocie 10.573 złote, oraz dochodził należności głównej w kwocie 333.788,30 złotych, odsetek ustawowych od tej kwoty za okres od dnia 7 czerwca 2011 roku do dnia 27 października 2011 roku (data złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego) w kwocie 16.881,46 złotych i kosztów procesu w kwocie 11.373 złote. W tych postępowaniach egzekucyjnych wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. nie domagał się odsetek ustawowych od należności głównych za okres od dnia 27 października 2011 roku (data złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego) do dnia 2 lipca 2011 roku (data otrzymania przez wierzyciela (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. środków z planu podziału kwoty uzyskanej w drodze licytacji nieruchomości A. N. położonej w S. przy ul. (...)).

Skoro w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11, sygn. akt AW Km 1540/11, jak i w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku A. W. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11, sygn. akt AW Km 1539/11 wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. nie dochodził odsetek ustawowych od należności głównych za okres od dnia 27 października 2011 roku (data złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego) do dnia 2 lipca 2011 roku), to ta przysługująca mu należność nie została zaspokojona w wyniku podziału sumy uzyskanej w drodze licytacji nieruchomości A. N. położonej w S. przy ul. (...). Odmiennego wniosku w żadnym razie nie sposób wyprowadzić z zeznań świadka A. W.. A. W. wskazała bowiem, że w prowadzonych przez nią postępowaniach egzekucyjnych w sprawie AW Km 1539/11 i w sprawie AW Km 1540/11 wierzyciel (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. dochodził odsetek ustawowych od należności głównych za okres do dnia 27 października 2011 roku (data złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego), a po skontaktowaniu się przez nią z wierzycielem celem wyjaśnienia zakresu żądania odsetkowego, ujęła ona w planie podziału kwoty uzyskanej w drodze licytacji nieruchomości A. N. położonej w S. przy ul. (...) jedynie żądane przez wierzyciela odsetki, a po wykonaniu tego planu stwierdziła, że tytuły wykonawcze zostały wykonane w całości.

(...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. – jak trafnie wskazał Sąd I instancji – był uprawniony, by w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11, sygn. akt AW Km 1540/11, jak i w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. W. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11, sygn. akt AW Km 1539/11 dochodzić jedynie części odsetek ustawowych od należności głównych. Nie ma bowiem żadnego zakazu rozdrabniania należności egzekwowanych przez wierzyciela.

Okoliczność zaspokojenia w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym T. Ż. (1) w sprawie Km 1359/14 objętej nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. względem powodów o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 269.795,36 złotych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku co do wyliczonej przez Sąd I instancji kwoty 3.872,97 złotych, jak i objętej nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11 wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. względem powodów o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 333.788,30 złotych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku co do wyliczonej przez Sąd I instancji kwoty 4.546,52 złotych – wbrew odmiennemu zapatrywaniu Sądu Rejonowego – nie stanowiła podstawy do pozbawienia tytułów wykonawczych w postaci w/w nakazów zapłaty wykonalności w stosunku do wyegzekwowanej części wierzytelności. Powództwo przeciwegzekucyjne może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002 roku, I PKN 197/01, LEX nr 56445). Częściowe lub całkowite zaspokojenie wierzyciela w ramach postępowania egzekucyjnego nie stanowi podstawy pozbawienia wykonalności w stosunku do wyegzekwowanej części, bowiem w tym zakresie tytuł wykonawczy wygasa i stąd powództwo wywiedzione z art. 840 k.p.c. jest bezprzedmiotowe (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 czerwca 2015 roku, I A Ca 857/14, LEX nr 1793890).

Skoro jednak jedynie powodowie wywiedli apelację od wyroku Sądu I instancji, to Sąd Okręgowy nie mógł zmienić wyroku Sądu Rejonowego pozbawiającego tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 115/11 wykonalności w zakresie odsetek ustawowych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku co do kwoty 3.872,97 złotych i pozbawiającego tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie XXV Nc 116/11 wykonalności w zakresie odsetek ustawowych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku co do kwoty 4.546,52 złotych. Zgodnie bowiem z art. 384 k.p.c. sąd odwoławczy nie może uchylić lub zmienić wyroku na niekorzyść strony wnoszącej apelację, chyba że strona przeciwna również wniosła apelację.

W postępowaniu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności dłużnik może bronić się zarzutem, że doszło do dobrowolnego zaspokojenia wierzyciela poza postępowaniem egzekucyjnym, co powoduje, że tytuł wykonawczy odpowiednio do zakresu zaspokojenia nie może stanowić podstawy egzekucji i zasadnym jest pozbawienie go w tym zakresie wykonalności. W niniejszym postępowaniu powodowie nie wskazywali jednak, że poza postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. T. Ż. (1) w sprawie Km 1359/14 zaspokoił wierzytelność (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 269.795,36 złotych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku, czy wierzytelność (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 333.788,30 złotych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku.

Tym samym musiał upaść zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Chybiony jest także zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie. Przepis art. 5 k.c. ma wyłącznie obronny charakter i nie może stanowić podstawy roszczenia, w tym także powództwa z art. 840 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1999 roku, II CKN 151/98, LEX nr 36272).

Nie było również podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 328 § 2 k.p.c. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy rzeczywiście nie odniósł się do podnoszonej przez powodów okoliczności, że ich żądanie zasługuje na uwzględnienie, bowiem sprzeczne z zasadami współzycia społecznego jest egzekwowanie przez (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. w postępowaniu prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. T. Ż. (1) w sprawie Km 1359/14 wierzytelności objętej nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 115/11 o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 269.795,36 złotych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku oraz wierzytelności objętej nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W. w sprawie XXV Nc 116/11 o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 333.788,30 złotych za okres od dnia 27 października 2011 roku do dnia 2 lipca 2011 roku. Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może jednak być usprawiedliwiony tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej tak znaczne, że

sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku umożliwia zaś dokonanie oceny toku rozumowania Sądu I instancji, który doprowadził do wydania orzeczenia.

Dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację.

O kosztach procesu za drugą instancję rozstrzygnięto mając na uwadze wynik tego postępowania oraz treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. Powodowie przegrali proces w drugiej instancji i dlatego powinni solidarnie zwrócić pozwanemu poniesione przez niego w postępowaniu apelacyjnym koszty procesu obejmujące wynagrodzenie reprezentującego go adwokata w kwocie 1.800 złotych, ustalonej na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 461 z późn. zm.) i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokacie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800) oraz wydatki tego adwokata w postaci kosztów dojazdu z W. do Sądu Okręgowego w Białymstoku w niekwestionowanej przez powodów kwocie 349,36 złotych.

Sąd Okręgowy nie znalazł przy tym podstaw do całkowitego, bądź częściowego odstąpienia od obciążania powodów kosztami procesu w postępowaniu odwoławczym na podstawie art. 102 k.p.c., skoro sami powodowie reprezentowani przez fachowego pełnomocnika nie powoływali się na przesłanki uzasadniające skorzystanie z dobrodziejstwa tego przepisu, a jednocześnie z materiału dowodowego wynikało, że oboje powodowie uzyskują dochody z pracy zarobkowej i z działalności gospodarczej.